

Op weg naar de eerste klimaatneutrale Greenport

Greenport Westland-Oostland heeft een flinke ambitie: de eerste klimaatneutrale tuinbouwregio van het land zijn. Dat betekent onder meer: energieneutraal werken en met minder inzet van fossiele brandstoffen. Binnenkort ondertekenen overheden, ondernemers en kennisinstellingen binnen de Greenport daarover een akkoord. "Door het Energieakkoord werkt de sector op een veelvoud aan routes aan de eigen toekomst."

Op veel fronten wordt gewerkt aan de energietransitie. Ook in de tuinbouw. Op diverse vlakken wordt geprobeerd de tuinbouw te verduurzamen door een lagere afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, een lager energieverbruik en een lagere emissie. Dat gebeurt door individuele ondernemers en door gezamenlijke programma's en projecten. Maar die ontwikkelingen kunnen en moeten sneller, vindt Greenport Westland-Oostland. Daarom nam de Greenport het initiatief voor een Energieakkoord, een invulling van de Visie 2030 van de Greenport. In dat akkoord – dat over enkele maanden zal worden ondertekend – staan concrete afspraken over huidige en nieuwe energieprojecten.

Doel is die projecten te verbinden, te versnellen, te financieren en te realiseren, vertelt Marc van der Steen van Rebel Group, die voor de Greenport de totstandkoming van het Energieakkoord begeleidt en mede-samenstelt. "De komende maanden zetten we de laatste puntjes op de i. Naar verwachting zullen ongeveer 50 partijen – provincie, gemeenten, tuinbouwondernemers en kennisinstellingen – het akkoord ondertekenen. Een enorme

stap in de verduurzaming en de energietransitie van de tuinbouw." Greenport Westland-Oostland is het samenwerkingsverband van overheden, kennisinstellingen (onderwijs en onderzoek) én ondernemers. De triple helix dus. Het werkt volgens eigen zeggen aan een 'vitale en duurzame toekomst voor het regionale tuinbouwcluster'. Duurzaamheid staat dus hoog in het vaandel bij de Greenport. De ambitie is dan ook groot: de eerste klimaatneutrale Greenport van het land worden. Daarvoor heeft de Greenport doelen gesteld op het gebied van de uitstoot van CO₂, verduurzaming en energieverbruik. Bronnen als geothermie en restwarmte zullen daarbij een steeds grotere rol spelen. Zo moet het gebruik van fossiele brandstoffen omlaag – onder meer door de inzet van duurzame warmte (14% in 2020). In 2030 is de CO₂-uitstoot 40% gedaald (ten opzichte van 2013) waarbij 50% van de warmtebehoefte komt van geothermie en restwarmte.

De Greenport loopt met die doelen voor op de landelijke afspraken: afgesproken is dat de Nederlandse tuinbouw in 2050 energieneutraal telt in energieneutrale kassen. De Greenport wil niet zo lang wachten

met de energietransitie. Van der Steen: "Het Energieakkoord zorgt voor een versnelling. Niet alleen voor de doelstellingen van de Greenport, maar ook voor de landelijke, provinciale en gemeentelijke doelstellingen om klimaatneutraal te worden."

Slimme oplossingen

Maar wat staat er dan concreet in het Energieakkoord? Dat zijn allereerst de afgesproken doelen, maar ook de route om die doelen te bereiken. Die route loopt via concrete projecten voor en door ondernemers. Met die projecten wil de Greenport de tuinbouwondernemers namelijk ondersteunen in hun verduurzamingsambities. Er gebeurt immers al veel. Zo zijn al veel ondernemers - maar ook organisaties als LTO Glaskracht - actief met verduurzaming. Zo is een groeiend aantal ondernemers actief met de oprichting van een warmtecoöperatie of met zelfstandige boringen voor geothermie. De projecten hebben dus als doel om samen met ondernemers de energiedoelen te bereiken. Met een deel van die projecten is inmiddels een start is gemaakt; andere projecten staan in de startblokken of bevinden zich in het planstadium. Enkele voorbeelden van projecten die

ondersteund zullen worden zijn de aanleg van leidingen voor restwarmte vanuit Rotterdam Alexander naar de Greenport en de implementatie van slimme maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie (zoals waterberging).

Geen ivoren toren

De energietransitie is echter niet alleen een kwestie van energie winnen, maar ook van slimme oplossingen. De SmartGrids spelen daarbij een hoofdrol: kleinschalige netwerken waarbij aansluitingen (bijvoorbeeld

De routekaart naar de toekomst

De Greenport is niet de enige partij in Zuid-Holland die werkt aan de energietransitie; ook onder meer Coalitie HOT heeft energie op de agenda staan. Daarnaast is de Greenport een van de speerpunten van de Roadmap Next Economy: dit is de routekaart naar een nieuwe economie voor de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. De energietransitie is het vertrekpunt van deze Roadmap. De economie van de Metropoolregio is namelijk nog zeer afhankelijk van fossiele brandstoffen. Verschillende partijen in de Metropoolregio – waaronder de Greenport, maar ook de haven en regionale overheden – werken aan het toekomstbestendig maken van de regio.

teeltbedrijven) gebruikmaken van elkaars warmte of CO₂. Van der Steen: "De energietransitie draait om aanbod én vraag." De uitvoering van die projecten wordt gedragen

door de ondertekenaars van het Energieakkoord. Daarnaast is er voor de financiering overleg met de Ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu. Het akkoord wordt daarbij ingezet als mogelijke blauwdruk voor andere Energieakkoorden. Van der Steen: "Het Energieakkoord is geen ivoren toren; het is een gezamenlijk dynamisch programma. Dat bovenregionale kansen biedt door verbinding met Greenport Aalsmeer en Noord-Holland Noord. "

Kansen voor de tuinbouw

Je kunt de vraag stellen: moet dat nou? Maar de tuinbouw ontkomt niet aan een energietransitie. Allereerst wegens de dalende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen. Daarnaast vraagt de maatschappij van de sector dat duurzaam wordt geproduceerd. Van der Steen: "De energietransitie

is noodzakelijk voor het behoud van je "license to produce." En niet alleen dat: het Energieakkoord biedt ook kansen. Van der Steen. "Het akkoord draagt bij aan een verbeterd vestigingsklimaat, door een goede en duurzame energievoorziening. Het leidt ook tot een verbetering van de lokale leefomgeving en luchtkwaliteit. Bovendien zorgt het akkoord voor kennisuitwisseling tussen verschillende partijen, en dus voor een verbinder van versnelling. Door het Energieakkoord werkt de sector dus op een veelvoud aan routes aan de eigen toekomst. Het ondersteunt ondernemers die al een bewuste keuze hebben gemaakt richting fossielvrij telen en helpt ze sneller resultaat te boeken."

